

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань науки і освіти
Полохалу В.І.

30.09.2009, Нр. 930/1-09

Про свободу відтворення засобами фотографії творів
архітектури та скульптури, створених для постійного
розміщення в доступних для широкої публіки місцях

Шановний Володимире Івановичу!

Громадська організація «Вікімедіа Україна» засвідчує Вам свою повагу та пропонує внести зміни до Закону України «Про авторське право і суміжні права» з метою запровадження свободи відтворення засобами фотографії творів архітектури та скульптури, створених для постійного розміщення в доступних для широкої публіки місцях.

Вирішення цього питання дозволить прискорити наповнення національного сектору Вікіпедії, поширювати і поглиблювати інформацію про туристичні об'єкти України, гармонізувати у цій частині вітчизняне законодавство з законодавством ЄС.

Просимо Вашу думку щодо доцільності розробки відповідного законопроекту та перспектив його ухвалення. «Вікімедіа Україна» готова розробити відповідний законопроект та підготувати пояснювальну записку до нього у відповідності з вимогами чинного законодавства.

Довідково: ГО «Вікімедіа Україна» створена з метою сприяння формуванню та розвитку можливостей для створення інформації та знань, отримання до них доступу, користування й обміну ними, даючи змогу окремим особам і громадам повною мірою реалізувати свій потенціал. Організація підтримує створення та розвиток проєктів, заснованих на технології вікі, в тому числі україномовної Вікіпедії, у якій розміщено та безперервно поліпшується вже понад 160 тисяч статей.

Додатки:

- 1) Довідка про стан урегулювання в різних країнах свободи відтворення засобами фотографії творів архітектури та скульптури, створених для постійного розміщення в доступних для широкої публіки місцях (2 арк.)
- 2) Довідка про роль українського сектору Вікіпедії (1 арк.)

З повагою,

Виконавчий директор ГО "Вікімедіа Україна" –
член Міжгалузевої ради з питань розвитку
інформаційного суспільства
при Кабінеті Міністрів України

Юрій Пероганич

Довідка про стан урегулювання в різних країнах свободи відтворення засобами фотографії творів архітектури та скульптури, створених для постійного розміщення в доступних для широкої публіки місцях

У Німеччині існує спеціальний термін Panoramafreiheit (або також Straßenbildfreiheit), див. <http://de.wikipedia.org/wiki/Panoramafreiheit>, що перекладається як Свобода панорами, або Свобода для вуличних споруд.

В законі про авторське право Німеччини є положення, яке дозволяє зйомки або створення інших зображень (наприклад, картин), будівель та скульптур, які постійно знаходяться в громадському місці і публікувати такі зображення. При цьому авторські права не вважаються порушеними. <http://www.fotorecht.de/publikationen/hundertwasserhaus3.html>

Свобода панорами обмежує права власника авторського права вживати заходів у зв'язку з порушенням авторських прав відносно фотографа чи будь-кого, хто поширює зображення. Свобода панорами є винятком з загального правила, за яким власник авторського права має виключне право дозволяти репродукування та розповсюдження твору.

Багато країн мають аналогічні положення, що обмежують сферу авторського права і явно дозволяють фотографувати будівлі і скульптури, розташовані в громадських місцях. Проте є відмінності в інтерпретації цього принципу.

Це визначає, зокрема, стаття 59 німецьких Urheberrechtsgesetz, стаття 27 Швейцарського Urheberrechtsgesetz, розділ 62 Закону про Авторські права, дизайни і патенти Об'єднаного королівства Великобританії і Північної Ірландії

У деяких країнах, наприклад у Франції чи Бельгії, такого загального дозволу немає, а дозволяються лише так звані "випадкові включення".

Сфера охоплення таким дозволом, який дозволяє робити і публікувати знімки в громадських місцях, не турбуючись що твори охороняються авторським правом теж відрізняється між країнами. У більшості країн, ці дозволи застосовуються тільки для зображень тривимірних (об'ємних) архітектурних та скульптурних творів, що розташовані постійно в громадських (доступних для широкої публіки) місцях. "Постійно" зазвичай означає "на час природного життя твору". У Швейцарії, навіть дозволяється фотографування та публікація двовимірних робіт, таких як фрески та графіті, за умови, що зображення не можуть бути використані для цих же цілей, що й оригінали.

Є й більш тонкі відмінності. Так у Німеччині важливо, щоб фотограф також знаходився в момент фотографування у публічному місці. Розташування фотографа не має ніякого значення в Австрії. В багатьох Східноєвропейських країнах, законодавство обмежує цей дозвіл тільки на некомерційне використання зображень. Крім того, існують міжнародні відмінності у визначенні "громадське місце". У більшості країн, це включає в

себе тільки зовнішній простір (наприклад, у Німеччині), тоді як деякі інші країни відносять до громадських місць громадські (не приватні) музеї (наприклад, у Великобританії).

Є також європейські країни (такі, як Італія), де досі немає свободи панорами. В Італії, не дивлячись на численні офіційні протести та національні ініціативи публікація фоторепродукцій без дозволу автора все ще повністю заборонена, згідно зі старим італійським законом про авторське право.

Існує положення в Директиві 2001/29/ЄС Європейського парламенту і Ради від 22 травня 2001 про гармонізацію певних аспектів авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві (Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society) – у Статті 5, розділу 3 (h) цієї директиви надається можливість (хоча і не вимагається) державам - членам ЄС включати пункт про "свободу панорами" у свої закони про авторське право..

На думку Громадської організації "Вікімедіа Україна" доцільно внести зміни до Закону України «Про авторське право і суміжні права» з метою введення свободи відтворення засобами фотографії творів архітектури та скульптури, створених для постійного розміщення в доступних для широкої публіки місцях.

Це дозволить прискорити наповнення національного сектору україномовної та іншомовних Вікіпедій, поширювати і поглиблювати інформацію про туристичні об'єкти України, гармонізувати у цій частині вітчизняне законодавство з законодавством ЄС.

* * * * *

Довідка про роль українського сектору Вікіпедії

Одним з найбільш відомих й авторитетних джерел інформації в сучасному світі є Вікіпедія – сукупність розміщених в Інтернеті енциклопедій різними мовами, які наповнюються учасниками цього проекту.

До українського сектору Вікіпедії можна віднести всі її ресурси, що стосуються України, і перш за все україномовного розділу Вікіпедії, <http://uk.wikipedia.org>. Український сектор Вікіпедії є найбільш потужним енциклопедичним Інтернет-ресурсом нашого національного середовища, у перспективі — одним з основних елементів інформаційного простору. Водночас він репрезентує українську культуру, історію, науку, промисловість, підприємництво та інші сфери і реалії України. Україномовний розділ Вікіпедії подає для україномовного користувача також багатогранну фахову інформацію про світ.

Масштаб і якість кожного національного сектору Вікіпедії побічно є мірилом сучасного суспільного потенціалу певної нації творити новий культурний продукт. По суті сукупність мовних розділів Вікіпедії є майданчиком змагань і представленням досягнень світових культур, показником їх сучасних можливостей. Тому стратегічні завдання кожної національної Вікіпедії співвимірні місцю тієї чи іншої культури в сучасному світовому культурному просторі. Динаміка розвитку Вікіпедій, їхні кількісні та якісні характеристики суттєво співвідносяться з майбутнім національних культур і мов.

Виходячи з історичних реалій, місця та ролі Руси-України (за М. Грушевським) в історії Європи та світу, сучасного бачення українських пасіонаріїв та лідерів майбутньої України, доцільно послідовно та наполегливо розбудовувати український сектор Вікіпедії за кількісними і якісними показниками.

У Вікіпедії вже створено і постійно доповнюються статті, які стосуються Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та членів комітету:

- http://uk.wikipedia.org/wiki/Комітет_Верховної_Ради_України_з_питань_науки_і_освіти
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Полохало_Володимир_Іванович
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Табачник_Дмитро_Володимирович
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Давимука_Степан_Антонович
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Самойлик_Катерина_Семенівна
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Оробець_Леся_Юріївна
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Курило_Віталій_Семенович
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Зубець_Михайло_Васильович
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Жванія_Давид_Важайович
- http://uk.wikipedia.org/wiki/Доній_Олександр_Сергійович

* * * * *